



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Dany Černé v právní věci žalobce: **J. M.**, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Letenská 15, Praha 1, o žalobě na ochranu proti nečinnosti,

t a k t o :

I. Žaloba s e z a m í t á.

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze dne 31. 1. 2014 domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného. Žalobce dne 21.5.2014 upravil žalobní petit a v žalobě požadoval, aby soud přikázal žalovanému, aby přezkoumal svá „rozhodnutí“ ze dne 10. 11. 2010, č.j. 051/57231/2010-392, ze dne 21. 12. 2010, č.j. 051/121946/2010-392 a rozhodnutí ze dne 16. 5. 2013, č.j. MF-42036/2013/3901 a aby o výsledku přezkumného řízení vydal rozhodnutí.

K rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2013, č.j. MF-42036/2013/3901 žalobce uvedl, že jím žalovaný zamítl žádost žalobce o prominutí zbylého příslušenství daně. Z ustanovení § 124 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) vyplývá, že domáhá-li se navrhovatel ve správním soudnictví zrušení rozhodnutí vydaného správcem daně, může jej správce daně uspokojit změnou nebo zrušením tohoto rozhodnutí v přezkumném řízení. Žalovaný tak měl dle žalobce bez ohledu na žalobu žalobce proti tomuto rozhodnutí (pozn. soudu: u Městského soudu probíhalo této žalobě řízení pod sp. zn. 8 Af 40/2013) přezkoumat své rozhodnutí.

Dále žalobce uvedl, že podáním ze dne 14. 7. 2010 uplatnil u Ministerstva financí nárok na náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 82/1998 Sb.“). Ministerstvo financí žádost žalobce odmítlo rozhodnutími ze dne 10. 11. 2010, č.j. 051/57231/2010-392 a ze dne 21. 12. 2010, č.j. 051/121946/2010-392, aniž by uvedlo důvody.

Žalobce dále uvedl, že se snažil o ochranu svých práv všemi řádnými i mimořádnými opravnými prostředky i jinými právními prostředky. Ministerstvo financí jeho žádost odmítlo obsahově vadným a ve smyslu ustanovení článku 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod nepřezkoumatelným způsobem. Žalovaný si měl být dle názoru žalobce vědom, že v řízení vrchnostensky rozhoduje o právech a povinnostech žadatele.

Dále uvedl, že aby mohl Obvodní soud pro Prahu 1 pokračovat v řízení o náhradě škody a nemajetkové újmy, musí k tomu být vytvořeny a splněny základní podmínky, bez nichž nelze takové řízení považovat dle názoru žalobce za spravedlivé. Jedná se dle žalobce o tyto podmínky: rovné postavení stran v řízení, rovnost zbraní, požadavky fair vedeného procesu, požadavky spravedlivého řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí.

Uvedl, že v případě rozhodnutí ze dne 10. 11. 2010, č.j. 051/57231/2010-392 a ze dne 21. 12. 2010, č.j. 051/121946/2010-392, se nejedná o rozhodnutí nebo osvědčení, ale jedná se o přípisy, kterými bylo žalobci sděleno, že ve věci jím uplatňovaného nároku podle zákona č. 82/1998 Sb. žalovaný neshledal zákonné podmínky pro přiznání nároku na náhradu škody a nemajetkové újmy. K postupu podle zákona č. 82/1998 Sb. žalovaný konstatoval, že ačkoliv se v případě škody při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem jedná o zvláštní případ škody vzniklé z veřejnoprávního vztahu, je příslušný odpovědnostní vztah již vztahem soukromoprávním a posuzování uplatněného nároku na náhradu škody neprobíhá ve správním řízení, ale použije se specifický režim zákon č. 82/1998 Sb. a podpůrně zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Není-li nárok do šesti měsíců ode dne uplatnění příslušným úřadem uspokojen v plné výši, může se podle ustanovení § 15 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. poškozený domáhat náhrady škody u soudu. V předmětné věci takto žalobce postupoval. Přezkoumání uvedených přípisů v přezkumném řízení podle ustanovení § 94 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), resp. podle ustanovení § 121 a násl. daňového řádu je tak dle názoru žalovaného pojmově vyloučeno.

K rozhodnutí ze dne 16. 5. 2013, č.j. MF-42036/2013/3901 žalovaný uvedl, že jej žalobce napadl u zdejšího soudu žalobou proti rozhodnutí správního orgánu podle ustanovení § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) vedenou pod sp.zn. 8 Af 40/2013. V téže věci podal žalobce ministři financí podnět podle ustanovení § 121 odst. 3, 4 daňového řádu k přezkoumání předmětného rozhodnutí. Ministr financí neshledal zákonné podmínky pro nařízení přezkoumání rozhodnutí. Žalovaný upozornil na to, že přezkoumání rozhodnutí dle daňového řádu je specifický dozorčí prostředek, který lze uplatnit pouze z moci úřední, přičemž příjemce rozhodnutí může pouze podat podnět k takovému postupu. Daný podnět nemá účinky zahájení řízení, řízení je zahájeno dle ustanovení § 123 odst. 2 daňového řádu teprve vydáním rozhodnutí o nařízení

přezkoumání rozhodnutí. Osoba, která podala podnět, nemá na zahájení přezkumného řízení právní nárok. Z uvedeného žalovaný dovodil, že příslušný správce daně nemá v přezkumném řízení povinnost vydat rozhodnutí a nemůže se proto dopustit nečinnosti ve smyslu ustanovení § 79 odst. 1 s.ř.s. Tento názor podpořil odkazem na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2009, č.j. 1 Ans 4/2009-69, ze dne 19. 12. 2006, č.j. 1 Afs 56/2004-114 a ze dne 9. 2. 2006, č.j. 2 Afs 53/2005-39.

Podáním doručeným Městskému soudu v Praze dne 21. 5. 2014 žalobce doplnil žalobu a změnil žalobní petit. Navrhoval soudu, aby vydal rozsudek, ve kterém by přikázal žalovanému, aby ve věci u něj předběžně uplatněného nároku na náhradu škody a nemajetkové újmy vydal bez zbytečného odkladu rozhodnutí se zákonem stanoveným a prostředky práva přezkoumatelným obsahem.

Ze spisového materiálu vyplývá, že dne 13. 5. 2010 byla žalovanému doručena žádost žalobce o náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb. Žalobce uplatňoval částečnou náhradu škody ve formě ušlého zisku ke dni 1. 1. 2010 ve výši 656.829.544,- Kč a náhrady škody na nemajetkové újmě ke dni 1. 1. 2010 ve výši 1.800.000,- Kč.

Žalobce doplnil tento nárok prostřednictvím svého právního zástupce dne 14. 7. 2010, když dále uplatňoval nárok na náhradu škody spočívající v dosud neprominuté zbývající části penále ve výši 14.729.704,- Kč, nárok na náhradu škody spočívající v účelně vynaložených nákladech poškozeným na uplatnění a bránění svého práva, konkrétně na vyhotovení znaleckých posudků, ve výši 689.640,- Kč a náklady ve smyslu ustanovení 31 odst. 2 poslední věta zákona č. 82/1998 Sb. v podobě vynaložených nákladů rozhodčího řízení ve výši 4.041.961,75,- Kč.

Dne 18. 8. 2010 žalobce opět doplnil požadovaný nárok na náhradu škody o ušlý zisk a náhradu škody na nemajetkové újmě za období od 1. 1. 2010 do 13. 5. 2010 ve výši 23.458.038,39,- Kč. Dne 1. 9. 2010 žalobce znovu původní žádost doplnil, v tomto případě předběžně navýšil požadovanou částku na náhradu škody o 42.232.500,- Kč.

Dne 10. 11. 2010 bylo žalobci doručeno sdělení žalovaného č.j. 051/57231/2010-392, ze kterého vyplývá, že žalovaný při přezkoumání žádosti žalobce o náhradu škody neshledal splnění zákonných podmínek pro přiznání nároku na náhradu škody a nemajetkové újmy, a proto nebude nárok žalobce uspokojen.

Dne 24. 11. 2010 byl žalovanému doručen dopis žalobce, ve kterém žalobce žádal ministra financí, aby zvážil své stanovisko k nároku žalobce na náhradu škody a toto své stanovisko řádně odůvodnil.

Dne 21. 12. 2010, pod č.j. 051/121946/2010-392, zaslal žalovaný žalobci sdělení, ve kterém uvedl, že žádost žalobce ve věci nároku na náhradu škody byla vyřízena plně v souladu se zákonem č. 82/1998 Sb. a byla projednána podle vnitřních postupů a pravidel. Žalovaný uvedl, že neshledal splnění zákonných podmínek pro přiznání nároku, neboť nebyl prokázán vznik škody a příčinná souvislost mezi škodou a škodnou událostí. Žalovaný dále žalobce odkázal na ustanovení § 15 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb.

Dne 23. 12. 2010 podal žalobce prostřednictvím svého právního zástupce u Obvodního soudu pro Prahu 1 žalobu na náhradu škody způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Žalobu dne 7. 1. 2011 doplnil a dále

změnil žalobní petit tak, že požadoval na žalovaném částku ve výši 689.944.732,13,- Kč, spolu s úrokem z prodlení z částky 658.629.544,- Kč ve výši 7,75 % per annum ode dne 14. 11. 2010 do zaplacení.

Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.

Ani jeden účastník řízení se ve stanovené lhůtě nevyjádřil. Soud tedy postupoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. a rozhodl o věci samé bez jednání.

Městský soud v Praze přezkoumal postup žalovaného z hlediska, zda měl za povinnost vydat příslušné rozhodnutí, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání tohoto rozsudku (ustanovení § 81 odst. 1, 2 s.ř.s.), a o důvodnosti podané žaloby uvažil takto:

Řízení o žalobách na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je upraveno v ustanoveních § 79 až 81 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). V těchto ustanoveních jsou stanoveny podmínky pro podání žaloby, náležitosti žaloby a možný způsob rozhodnutí soudem.

V ustanovení § 79 odst. 1 věta první je stanoveno, že ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.

Podle odst. 2 téhož ustanovení, je žalovaným správním orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení.

Z výše uvedených ustanovení vyplývá, že žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu se lze domáhat toho, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí ve věci nebo osvědčení, a to pouze za situace, kdy je správní orgán ze zákona povinen takové rozhodnutí nebo osvědčení vydat, avšak je v daném konkrétním případě nečinný.

Podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. se nárok na náhradu škody uplatňuje u úřadu uvedeného v § 6 tohoto zákona.

Podle odst. 3 tohoto ustanovení, uplatnění nároku na náhradu škody podle tohoto zákona je podmínkou pro případné uplatnění nároku na náhradu škody u soudu.

Žalobce v doplnění žaloby požadoval, aby zdejší soud přikázal žalovanému, aby ve věci u něj předběžně uplatněného nároku na náhradu škody a nemajetkové újmy vydal bez zbytečného odkladu rozhodnutí se zákonem stanoveným a prostředky práva přezkoumatelným způsobem.

Soud dospěl k závěru, že žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu se nelze domáhat vydání rozhodnutí ze strany žalovaného v případě uplatnění nároku na náhradu škody podle ustanovení § 14 zákona č. 82/1998 Sb., když v daném případě neexistuje

povinnost příslušného úřadu (§ 6 zákona č. 82/1998 Sb.) takové rozhodnutí vydat. Osoba domáhající se podle tohoto zákona náhrady škody musí tento návrh uplatnit u příslušného úřadu a v případě, že tento úřad nárok neshledá oprávněným, nebo jej ignoruje či jej neposkytne v plné výši, může se žadatel obrátit na obecný soud a u něj se domáhat nároku na náhradu škody. Tento závěr vyplývá z ustanovení § 15 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., kde je stanoveno, že domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen. Z výše uvedeného je zřejmé, že účelem zavedení projednání nároku u příslušného orgánu nebylo přenesení kompetence rozhodnout o daném nároku na správní orgány, ale jelikož jde o nárok soukromoprávní povahy, přísluší o tomto nároku rozhodnout soudům v občanském soudním řízení.

Tento krok ostatně již žalobce učinil, když podal u Obvodního soudu pro Prahu 1 žaloby na náhradu škody, vedené pod sp.zn. 64 C 28/2010 a 30 C 29/2012. Výše popsany postup, tj. uplatnění nároku na náhradu škody u obecného soudu, je jediným možným způsobem, jak se žalobce může náhrady škody dle zákona č. 82/1998 Sb. domoci a jak může donutit dle jeho názoru „nečinný“ správní orgán jednat.

Podle ustanovení § 1 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, tento zákon upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávních celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy.

Z tohoto ustanovení vyplývá, že soudy ve správním soudnictví poskytují především ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob, nikoliv jejich právům soukromým.

Pokud tedy správní orgán vydal rozhodnutí v právní věci vyplývající z poměrů soukromého práva, k přezkoumání takového práva jsou zásadně nadány soudy rozhodující v občanském soudním řízení. Ve správním soudnictví nelze takovou ochranu žalobcovým právům poskytnout, protože se nejedná o správní řízení, a tudíž se na toto řízení nevztahují ustanovení zákona č. 500/2004 Sb. správní řád (ve znění pozdějších předpisů), o správním řízení.

S ohledem na výše uvedené proto soud žalobu jako nedůvodnou podle § 81 odst. 3 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v §103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem, to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 27. dubna 2017

JUDr. Ladislav Hejtmánek v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
P.